

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/302/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616209802
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1616209802.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: K., N..V..Q.., F.: XX XXX XXX, K. XX, G., proti žalovanej: L. N., K. XXX, K., Q. L. XXX,XX D. N. K., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 13.08.2018, č.k. 4Csp/35/2016-35, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietajúceho výroku a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 13.08.2018, č.k. 4Csp/35/2016-35, zamietol v celom rozsahu žalobu žalobcu a žalovanej nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 30.11.2016 domáhal voči žalovanej zaplata sumy 107,68 eura s príslušenstvom titulom zmluvy o úvere, ktorú so žalovanou uzavrel dňa 11.07.2012 podľa § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“) a na základe ktorej jej ako dlžníkovi poskytol úver v sume 600 eur. Žalovaná sa zaviazala úver splatiť spolu s poplatkom v sume 576 eur v pravidelných mesačných splátkach po á 98 eur, v počte splátok 12, počnúc odo dňa 20.07.2012, pričom dňa 12.08.2013 požiadala o zmenu splátkového kalendára, s tým, že celý úver mal byť uhradený dňa 13.12.2013. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere (ďalej len „všeobecné podmienky“), tretina poplatku predstavovala dohodnutý úrok a dve tretiny náklady na spracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, vrátane administratívy. Keďže žalovaná neplnila svoj záväzok riadne a včas, stratila výhodu splátok a žalobca ju vyzval na úhradu záväzku. V zmysle všeobecných podmienok sa zaviazala žalovaná na zaplata poplatku za upomienky, ktorý predstavoval sumu 52 eur a na úhradu zmluvnej pokuty v sume 312 eur. Žalobca sa snažil pred podaním žaloby vyriešiť spor mediáciou, na ktorej sa strany sporu v zmluve dohodli; žalovaná však mediáciu zmarila, čím žalobcovi vznikli náklady v sume 146,77 eura. Žalovaná zaplatila titulom úveru žalobcovi sumu 884 eur. Na základe uvedeného si žalobca v konaní uplatňoval pohľadávku pozostávajúcu zo zostatku poplatku vo výške 107,68 eura, poplatku za upomienky vo výške 52 eur, trov mediáčného konania vo výške 146,77 eura, zmluvnej pokuty vo výške 321 eur, úroku vo výške 32 % ročne zo sumy 600 eur od 11.07.2012 do 20.07.2012, úroku vo výške 32 % ročne zo sumy 502 eur od 21.07.2012 do 03.09.2012, úroku vo výške 32 % ročne zo sumy 404 eur od 04.09.2012 do 27.09.2012, úroku vo výške 32 % ročne zo sumy 306 eur od 28.09.2012 do 06.11.2012, úroku vo výške 32 % ročne zo sumy 208 eur od 07.11.2012 do 07.12.2012, úroku vo výške 32 % ročne zo sumy 110 eur od 08.12.2012 do 17.01.2013, úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 207,68 eura od 05.08.2014 do 19.10.2015 a zo sumy 107,68 eura od 20.10.2015 do zaplata.

3. Súd prvej inštancie rozhodol o veci bez nariadenia pojednávania za splnenia podmienok podľa § 297 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), keď žalovaná sa k žalobe nevyjadrila. Konajúci súd považoval za nesporný skutkový stav týkajúci sa uzavretia zmluvy o úvere, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníkovi úver v sume 600 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi spolu s poplatkom v sume 576 eur, teda celkovo sumu 1.176 eur, a to v 12-tich mesačných splátkach po á 98 eur počnúc od 20.07.2012. V zmluve bola uvedená RPMN 300,29 %. Žalovaná uhradila titulom úveru sumu 884 eur.

4. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že podľa článku 4 všeobecných podmienok, ak bol dlžník v omeškaní s niektorou splátkou sedem a viac dní, bol povinný uhradiť dlžnú splátku do rúk mandatára spolu so zmluvnou pokutou vo výške 15 eur za každý jeden prípad omeškania. Pokiaľ neuhradil včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradil len časti splátok alebo neuhradil včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky, stal sa dlh splatný okamžite. Dlžník mal v takom prípade možnosť uhradiť štyri po sebe idúce splátky, prípadne len časti po sebe štyroch idúcich splátok, v oboch prípadoch spolu so zmluvnou pokutou vo výške 30 eur. Zároveň, bol dlžník povinný uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku za porušenie podmienok zmluvy čiastku 4 eurá, ako paušálnu úhradu nákladov a administratívy s tým spojenej, do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu. Podľa článku 5 všeobecných podmienok sa zmluvné strany dohodli na tom, že, ak sa stane splatným celý dlh naraz, dlžník zaplatí veriteľovi úrok z omeškania vo výške podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka; v takom prípade vznikol veriteľovi nárok na celý dohodnutý poplatok z dôvodu neplnenia záväzkov dlžníka. Veriteľ bol oprávnený v prípade splatnosti celého dlhu v zmysle bodu 4 podmienok pristúpiť k okamžitému vymáhaniu celého dlhu od dlžníka bez ohľadu na dĺžku trvania úveru a súčasne mu vznikol nárok požadovať bezodkladne zabezpečenie dlhu dlžníka spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy o úvere a/alebo všeobecných podmienok a/alebo dohody s veriteľom. V prípade porušenia zmluvných povinností bol dlžník povinný uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 312 eur, ktorá bola určená na úhradu všetkých nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vykonávaním úkonov, smerujúcich k zabezpečeniu dlhu dlžníka. Podľa článku 10 všeobecných podmienok dlžník uznal dlžnú sumu, vrátane poplatku v celej výške ako svoj dlh voči veriteľovi, tak ako bolo uvedené v zmluve, keď tretinu poplatku predstavoval dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňali náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. A napokon súd prvej inštancie konštatoval, že z článku 13 všeobecných podmienok vyplynulo, že veriteľ, dlžník a ručiteľ prejavili vôľu využiť mimosúdne inštitúty riešenia sporov vznikajúcich zo zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmienek a zmenky, pričom všetky spory zo zmluvy, ručiteľského vyhlásenia, dohody o vyplnení zmienek a zmenky, vrátane sporu o ich platnosť, výklad, alebo zrušenie mohli byť riešené Mediačným centrom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. V prípade, ak by druhá strana neposkytla súčinnosť pri riešení sporu mediáciou, najmä nie však výlučne, ak by sa nedostavila na ústne konanie alebo by si nepreberala zásielky doručované Mediačným centrom malo sa za to, že nemá záujem o riešenie sporu mediáciou a mediálne konanie zmarila.

5. Konajúci súd následne posúdil zmluvu o úvere ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, ods. 4 písm. k), ods. 5 a 6, § 53a ods. 1, § 53b ods. 1, § 53d, § 54 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), pričom za použitia § 1 ods. 2, § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) podriadil zmluvu i pod režim tohto zákona, keď išlo o tzv. formulárovú zmluvu, s nemožnosťou jej zmeny, s výnimkou identifikačných údajov strán sporu, sumy úveru a poplatku za jeho poskytnutie. Zmluva o úvere pritom neobsahovala všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Zároveň, hoci sa v nej nachádzal údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“) vo výške 300,29 % a o celkovej čiastke, ktorú musel spotrebiteľ zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona), táto bola neprimerane vysoká, dokonca prevyšovala niekoľkonásobne priemernú RPMN ku dňu uzavretia zmluvy (69,54 %).

6. Podľa mienky konajúceho súdu v zmluve nebolo jednoznačne a zrozumiteľným spôsobom uvedené, kedy nastane konečná splatnosť úveru, keď dojednanie o počte 12 mesačných splátok nepovažoval za naplnenie zákonnej požiadavky uvedenej v § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. Rovnako v zmluve absentoval údaj o splatnosti termínov mesačných splátok, keď bola dohodnutá len výška splátky, bez jej bližšej špecifikácie, aká časť bude použitá na zaplatenie istiny, úroku a ďalších poplatkov (§ 9

ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s článkom 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere zo dňa 23.04.2008 (ďalej len „smernica“). Zmluva o úvere neobsahovala ani údaj o ročnej úrokovej sadzbe (§ 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z.), a teda neobsahovala dohodu zmluvných strán o výške úroku z úveru, ktorý uvádzal žalobca vo výške 32 %, pričom sa v nej nachádzal len údaj o poplatku, z ktorého spotrebiteľovi nemohlo byť zrozumiteľné, či ide o administratívny poplatok alebo odplatu za poskytnutie úveru; pritom poplatok za spracovanie zmluvy o úvere predstavoval sumu 576 eur, t.j. 96 % z požičanej sumy. I keď zákon č. 129/2010 Z.z. predpokladal okrem úrokov, aj inštitút poplatku, podľa mienky súdu prvej inštancie sa mal poplatok použiť na zaplatenie skutočného plnenia poskytnutého spotrebiteľovi a v jeho záujme; v opačnom prípade tento neurčitý poplatok možno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

7. V ďalšom súd prvej inštancie konštatoval, že v zmluve o úvere nebola uvedená priemerná hodnota RPMN (§ 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z.z.) a ani údaj o nákladoch, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu RPMN. Uvedené malo za následok, že žalovaná ako spotrebiteľ nemala možnosť posúdiť cenovú výhodnosť úveru poskytnutého žalobcom v porovnaní s priemerom.

8. Súd prvej inštancie poukázal i na rozpor článku 8 všeobecných podmienok s ustanovením § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý zaväzoval dlžníka splatiť dohodnutý poplatok v celej výške, pričom v zmluve samotnej absentovalo oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti (§ 9 ods. 2 písm. t) zákona č. 129/2010 Z.z.).

9. Pokiaľ išlo o samotné dojednanie poplatku súd prvej inštancie mal za to, že toto podliehalo súdnemu prieskumu, nakoľko administratívny poplatok nepredstavoval cenu hlavného predmetu plnenia, ktorú odráža úrok z úveru. Výšku poplatku 576 eur, ktorá pri poskytnutí úveru v sume 600 eur predstavovala 98 % (správne má byť 96 % - pozn. odvolacieho súdu) z ceny úveru považoval za neúmerňú k nákladom na vypracovanie, uzavretie zmluvy o úvere a na administratívnu činnosť, ktorú mal pokrývať. Uvedený záver platil i za predpokladu, že 1/3 z tohto poplatku mal tvoriť úrok, a teda výška poplatku mala predstavovať sumu 384 eur, t.j. 64 % z poskytnutej ceny úveru. Podľa mienky konajúceho súdu podstatou tohto poplatku bolo pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevyvetlených nákladov, ktoré neboli nijako preukázané, ani odôvodnené; zmluvná podmienka týkajúca sa poplatku potom nebola vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Takto vysoký poplatok skryte navyšoval odmenu žalobcu za poskytnutie úveru a spôsoboval značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto ju konajúci súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

10. Z dôvodu absencie špecifikovaných náležitostí zmluvy o úvere súd prvej inštancie vyhodnotil úver s poukazom na § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov. Na tomto základe posúdil nárok žalobcu na zostatok poplatku za poskytnutie úveru v sume 107,68 eura, za nedôvodný.

11. Pokiaľ si žalobca v konaní uplatnil i nárok na náhradu trov mediačného konania v sume 146,77 eura, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nepreukázal, že mediačné konanie skutočne prebehlo a jemu tak vznikol nárok na náhradu nákladov za jeho vedenie, v tvrdenej výške. Napokon z článku 13 všeobecných podmienok žalovanej nevyplývala povinnosť byť účastníkom mediačného konania. Preto tento nárok žalobcu konajúci súd ako nedôvodný zamietol. Rovnako zamietol i nárok na zmluvnú pokutu v sume 312 eur, ktorý žalobca odvodzoval od nesplnenia povinnosti žalovanej splácať úver riadne a včas. Dojednanie zmluvnej pokuty nemohlo byť v zmysle § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zásadne súčasťou všeobecných podmienok, ale len súčasťou zmluvy samotnej, t.j. listiny opatrenej podpisom žalovanej; zmluvná pokuta pritom nebola so žalovanou individuálne dohodnutá, nakoľko zmluva o úvere mala charakter formulárovej zmluvy, s nemožnosťou zmeny vopred pripraveného tlačiva. Súd prvej inštancie preto žalobu v tejto časti nepovažoval za dôvodnú. Charakter sankcie za porušenie povinnosti mal aj nárok na zaplatenie poplatku za upomienky v sume 52 eur, ktorý bolo možné dohodnúť len písomne a individuálne, pričom žalobca nepreukázal porušenie zmluvných povinností žalovanej, ani zaslanie upomienok. Preto i v tejto časti konajúci súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

12. Súd prvej inštancie považoval za neopodstatnený i nárok na úrok vo výške 32 % zo sumy 600 eur od 11.07.2012 do 20.07.2012, úrok vo výške 32 % ročne zo sumy 502 eur od 21.07.2012 do 03.09.2012, úrok vo výške 32 % ročne zo sumy 404 eur od 04.09.2012 do 27.09.2012, úrok vo výške 32 % ročne zo sumy 306 eur od 28.09.2012 do 06.11.2012, úrok vo výške 32 % ročne zo sumy 208 eur od 07.11.2012

do 07.12.2012, úrok vo výške 32 % ročne zo sumy 110 eur od 08.12.2012 do 17.01.2013, z dôvodu chýbajúcej dohody strán o výške úroku z úveru, pričom žalobca tento nárok ani nijako neodôvodnil a dôkazne nepreukázal.

13. A napokon pokiaľ išlo o uplatnené úroky z omeškania, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca dôvodnosť nároku ničím nepreukázal, keď nepredložil dôkaz, z ktorého by vyplývalo omeškanie žalovanej s plnením peňažného záväzku, jeho trvanie, ako aj výška tohto záväzku; preto i tento nárok zamietol.

14. Súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a žalovanej, ktorá mala vo veci celkový úspech, nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko jej podľa obsahu spisu žiadne trovy nevznikli.

15. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil úver poskytnutý žalovanej ako bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Pokiaľ išlo o absenciu náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj o chýbajúci údaj o konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona), poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ (ďalej len „SD EÚ“) vo veci Home Credit Slovakia proti H. G., Č.. U.-XX/XX, v ktorom tento uviedol, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcim splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Uvedená skutočnosť mala základ v smernici, ktorá má prednosť pred aplikáciou zákona č. 129/2010 Z.z. Podľa mienky žalobcu konajúci súd nedôvodne konštatoval, že v zmluve o úvere chýbali i údaje týkajúce sa doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti, úrokovej sadzby úveru a priemernej hodnoty RPMN, keď tieto náležitosti zmluvy boli súčasťou prílohy - Štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, tvoriacej neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, ktoré založil do súdneho spisu spolu s odvolaním.

16. V ďalšom žalobca uviedol, že predmetom zmluvy o úvere bolo odplatné poskytnutie finančných prostriedkov žalovanej, pričom ekvivalentom ceny plnenia bol dohodnutý úrok, t.j. odplata za poskytnutie finančných prostriedkov. Uplatnený nárok na úrok vo výške 32 % ročne, ktorý bol dohodnutý v zmluve o úvere, vzhľadom na povahu a podmienky úverového vzťahu, ako aj jeho zabezpečenie, považoval za primeraný a v súlade s dobrými mravmi, keď podstatným spôsobom neprevyšoval výšku odplaty v obdobných prípadoch. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.06.2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov sa riadila podľa predpisov účinných do 31.05.2014, konkrétne ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Ak teda žalovaná namietala výšku odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov, znášala v tomto smere dôkazné bremeno preukázania, že v čase a mieste uzatvorenia zmluvy išlo o odplatu výrazne vybočujúcu z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektami.

17. Pokiaľ išlo o poplatok za spracovanie zmluvy o úvere, žalobca uviedol, že slovenské právo a zákonodarca predmetný poplatok pripúšťa, a preto jeho neprijateľnosť nemožno vyvodiť z ustanovenia § 9 ods. 10 zákona č. 129/2010 Z.z., v ktorom zákonodarca explicitne vymenúva len poplatok za vedenie, evidenciu a správu úveru, nie však poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy; zmluvná podmienka týkajúca sa administratívneho poplatku preto nebola neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň, podľa smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica č. 93/13/EHS“), nekalá povaha jasných a zrozumiteľných podmienok stanovujúcich cenu alebo rozsah povinností súvisiacich s hlavným plnením, nepodlieha kontrole podľa článku 3 tejto smernice. Predmetom prieskumu preto nemôžu byť zmluvné dojednania týkajúce sa primeranosti ceny, inak by dochádzalo k neprimeraným a extrémnym zásahom do trhu a v konečnom dôsledku k regulácii cien tovarov a služieb. Z uvedeného žalobca vyvodil, že zmluvné dojednanie týkajúce sa poplatku je jednoznačne cenovým dojednaním, a preto nepodlieha súdnemu prieskumu z hľadiska neprijateľných podmienok podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ išlo o výšku poplatku, túto nepovažoval za neprimerane vysokú, vzhľadom na skutočnosť, že on sám je nebankovým subjektom, ktorý znáša vyššie riziko podnikania oproti bankovým inštitúciám. Žalovaná pritom výšku poplatku v čase uzavretia zmluvy nenamietala a táto jej vyhovovala. Bolo potom na dobrovoľnom rozhodnutí žalovanej, či na podmienky úverovej zmluvy pristúpi alebo nie. Ak žalovaná nadobudla pocit,

že zmluva o úvere je nevýhodná alebo že odplata, úrok alebo RPMN je vysoká, mala právo od zmluvy odstúpiť.

18. A napokon pokiaľ išlo o zmluvnú pokutu, žalobca argumentoval, že táto bola zakomponovaná do všeobecných podmienok, s ktorými žalovanú riadne oboznámil. Žalovaná tak mala vedomosť, že ak sa dostane do omeškania, bude musieť zmluvnú pokutu uhradiť. Podľa mienky žalobcu predstavovala zmluvná pokuta fakultatívnu náležitosť zmluvy, ktorá v nej nemusela byť priamo zakotvená, keď v tomto smere záležalo od dohody veriteľa a dlžníka, akým spôsobom ju dojednávajú. Pokiaľ žalovaná namietala výšku zmluvnej pokuty, žalobca poukázal na to, že išlo o jednorazové plnenie, tvoriace paušalizovanú náhradu škody, ktorá nebola závislá od omeškania žalovanej.

19. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadřila.

20. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 28.11.2019 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

21. V prvom rade odvolací súd udáva, že i keď žalobca v odvolaní uviedol, že ním napáda výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým jeho žalobu zamietol, t.j. zamietol jeho žalobu o zaplatenie zostatku poplatku v sume 107,68 eura, poplatku za upomienky v sume 52 eur, trov mediačného konania v sume 146,77 eura, zmluvnej pokuty v sume 312 eur, úroku vo výške 32 % zo špecifikovaných súm, celkovo 52,03 eura, ako aj špecifikovaný úrok z omeškania, z obsahu jeho opravného prostriedku je zrejmé, že nenamietala tie dôvody, pre ktoré konajúci súd zamietol žalobu o zaplatenie trov mediačného konania v sume 146,77 eura a o zaplatenie úrokov z omeškania, v oboch prípadoch pre ich nepreukázanie. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd posúdil odvolanie žalobcu z hľadiska jeho obsahu za odvolanie proti tej časti zamietajúceho výroku, ktorá sa týkala zaplatenia zostatku poplatku v sume 107,68 eura, poplatku za upomienky v sume 52 eur, zmluvnej pokuty v sume 312 eur, ako aj úroku vo výške 32 % zo špecifikovaných súm, celkovo 52,03 eura a len v tejto časti podrobil rozsudok konajúceho súdu odvolaciemu prieskumu.

22. Podľa § 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. na účely zákona sa úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru rozumie úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 9 ods. 1 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

24. Podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), k), y) zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru; - úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobie, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru; - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia; - priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

25. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

26. V danej veci je nepochybné, že zmluvné strany uzavreli zmluvu o úvere, ktorá spĺňa znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 1 ods. 2 v spojení s § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko žalobca poskytol žalovanej úver v rámci svojho podnikania a žalovaná pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci podnikateľskej činnosti. Keďže predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov formou úveru vo výške 600 eur, poskytnutého spotrebiteľovi, právny vzťah zmluvných strán sa spravoval zákonom č. 129/2010 Z.z. V takom prípade musela i zmluva o úvere spĺňať zákonom predpísané náležitosti podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. ako správne konštatoval súd prvej inštancie. Následne, zistiac, že posudzovaná zmluva neobsahovala podstatné náležitosti definované v § 9 ods. 2 písm. f), i), k) a y), resp. t) zákona č. 129/2010 Z.z. vyhodnotil poskytnutý úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona ako bezúročný a bez poplatkov. Žalobca s uvedeným záverom konajúceho súdu nesúhlasil, majúc za to, že tieto označené náležitosti boli obsiahnuté v prílohe s názvom Štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, tvoriacej neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Odvolací súd sa s touto argumentáciou žalobcu nestotožnil.

27. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že žalobca spolu so žalobou založil do spisu fotokópiu zmluvy o úvere a všeobecných podmienok, na ktoré poukazoval v rámci skutkových tvrdení odôvodňujúcich uplatnený nárok. Žalobca však k žalobe nepriložil Štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré mali tvoriť neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, pričom o ich obsahu sa nezmenil ani v žalobe samotnej; tieto pritom založil do súdneho spisu až spolu s odvolaním, odvolávajúc sa na to, že z ich obsahu je zrejماً doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti, úroková sadzba úveru, ako aj priemerná hodnota RPMN, t.j. tie náležitosti zmluvy o úvere, ktoré súd prvej inštancie považoval za absentujúce. Odvolací súd udáva, že predloženie uvedenej listiny je v tomto štádiu sporu so zreteľom na ustanovenie § 366 písm. d) C.s.p. bez právneho významu, nakoľko ju žalobca prvýkrát založil do spisu až v odvolacom konaní, pričom netvrdil a ani nepreukázal, že ju bez svojej viny nemohol predložiť už počas konania na súde prvej inštancie (spolu so žalobou). Odhliadnuc od tejto skutočnosti odvolací súd dodáva, že je zrejماً, že žalobcom dodatočne predložená listina nemohla tvoriť neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere ku dňu jej uzavretia, a to vzhľadom na zmenený termín konečnej splatnosti úveru na 13.12.2013; žalobca pritom v žalobe uviedol, že k uvedenej zmene termínu konečnej splatnosti úveru pristúpil na základe žiadosti žalovanej o zmenu splátkového kalendára.

28. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, ako aj z obsahu zmluvy o úvere, sa odvolací súd následne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v zmluve absentovali údaje týkajúce sa úrokovej sadzby (§ 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z.), ako aj priemernej RPMN (§ 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010). V prípade úrokovej sadzby (úroku) nemožno existenciu tejto náležitosti vyvodiť ani z bodu 10 všeobecných podmienok stanovujúcich, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok (čomu by mala zodpovedať suma 192 eur), nakoľko úroková sadzba má byť v zmysle § 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v zmluve vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru; tento údaj v zmluve o úvere chýbal. Rovnako v zmluve absentoval údaj týkajúci sa priemernej RPMN ako hodnoty, na základe ktorej by mala žalovaná možnosť posúdiť cenovú výhodnosť úveru poskytnutého žalobcom v porovnaní s priemerom. Absencia týchto náležitostí zmluvy o úvere (bez ďalšieho) spôsobila, že úver poskytnutý žalovanej sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. považoval za bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu žalobcovi nevznikol nárok na zostatok poplatku, ani na úrok vo výške 32 % zo špecifikovaných súm.

29. Odvolací súd v tejto súvislosti udáva, že nepovažoval za potrebné sa zaoberať odvolacou argumentáciou žalobcu ohľadne výšky úroku úveru, ktorú žalobca označil za primeranú, nevybočujúcu z trhového priemeru, nakoľko táto otázka nebola predmetom prieskumu zo strany súdu prvej inštancie, a teda konajúci súd sa ňou v odôvodnení napadnutého rozsudku nezaoberal. Konajúci súd skúmal len dojednanie o poplatku v sume 576 eur, resp. v sume 384 eur (ako 2/3 celkového poplatku), ktoré vyhodnotil za neprijateľnú zmluvnú podmienku; odvolací súd sa s týmto právnym posúdením súdu prvej inštancie stotožnil. Je pravdou, že v zmysle článku 4 bod 2 smernice č. 93/13/EHS sa hodnotenie nekalej povahy zmluvných podmienok nevzťahuje k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani k primeranej cene a úhrady na jednej strane, ako ani na tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné, avšak dojednanie zmluvy o „príslušnom poplatku“, resp. o

poplatku zahŕňajúceho náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, nepredstavuje cenu hlavného predmetu plnenia, nakoľko túto odráža úrok z úveru; ide teda o vedľajšie zmluvné cenové dojednanie, ktoré nie je vylúčené z preskúmania súdom z hľadiska jeho (ne)prijateľnosti. Zároveň treba považovať dojednanie o administratívnom poplatku za vágne ustanovenie, ktoré nešpecifikuje administratívne činnosti, ktoré má pokrývať. Jeho podstatou je pridať bližšie neurčité a spotrebiteľovi nevysvetlené náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou k cene úveru, ktoré však veriteľ nepreukázal. Administratívny poplatok vo výške presahujúcej polovicu sumy poskytnutého úveru nemôže ani pri najlepšej vôli predstavovať výdavky spojené s administratívnou činnosťou týkajúcou sa zmluvy samotnej. Keďže neprijateľnou zmluvnou podmienkou je nielen taká podmienka, ktorá vyvoláva hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale i taká, ktorá je neurčitá alebo v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná, súdu prvej inštancie nemožno vyčítať, že vyhodnotil dojednanie o administratívnom poplatku, na základe ktorého bol spotrebiteľ de facto zaviazaný na plnenie slúžiace len záujmom žalobcu ako dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia) ako neprijateľnú zmluvnú podmienku; predmetná zmluvná podmienka nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľom v jej neprospech, nakoľko oprávňuje dodávateľa na neprimerane vysoké a neurčité plnenie. Navyiac, nemožno prehliadnuť, že všeobecné súdy Slovenskej republiky už niekoľko krát vyhlásili obdobné dojednanie všeobecných podmienok týkajúce sa administratívneho poplatku za neprijateľnú zmluvnú podmienku (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.08.2014, sp. zn. 5Co/219/2013, zo dňa 22.07.2015, sp. zn. 15Co/118/2015 a zo dňa 28.02.2017, sp. zn. 17Co/219/2016).

30. Pokiaľ išlo o ostatné vytýkané nedostatky zmluvy o úvere, a to chýbajúci údaj o konečnej splatnosti úveru, je pravdou, že tento nebol v zmluve explicitne uvedený ako konkrétny dátum, avšak bolo ho možné určiť na základe ostatných údajov v zmluve, a to podľa počtu mesačných splátok (12) a termínu prvej splátky (20.07.2012); konečná splatnosť úveru mala potom nastať dňa 20.07.2013. Odvolací súd sa stotožnil i s námietkou žalobcu, že nebolo potrebné, aby zmluva o úvere uvádzala pri mesačnej splátke aj to, aká časť z nej bude započítaná na istinu, úrok a poplatky. Podľa článku 10 ods. 2 písm. h), písm. i) smernice, ktorá bola prevzatá do nášho právneho poriadku, zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru pre účely splatenia a v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Z obsahu dôvodovej správy nemožno vyvodiť, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. sprísnilo požiadavku zakotvenú v smernici, ktorá v citovanom ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. nebola vyjadrená odlišne ako v smernici. Vychádzajúc z tohto účelu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. je odvolací súd toho názoru, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie konkrétnej vnútornej skladby tej - ktorej anuitnej splátky úveru. Pokiaľ predmetné ustanovenie hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho vykladať eurokonformne tak, že sa tým nestanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej jednotlivej položke splátky, t.j. k istine, úrokom a iným poplatkom osobitne, ale len súhrnne ku splátke zahŕňajúcej istinu, úroky a iné poplatky. Nemožno potom od poskytovateľa úveru (dodávateľa) žiadať, aby v zmluve o úvere uvádzal presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky), pretože pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“ alebo „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ len spresňuje, čo každá jednotlivá splátka úveru zahŕňuje (k tomu aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.02.2018, sp. zn. 3Cdo 146/2017). Zároveň, podľa rozsudku SD EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a.s., proti H. G., Č.. U.-XX/XX, na ktorý poukázal v odvolaní žalobca, zmluva o úvere na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí ani vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy.

31. Žalobca v odvolaní nenamietal súdom prvej inštancie konštatovanú absenciu náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. t) zákona č. 129/2010 Z.z., a preto sa odvolací súd nezaoberal jej skúmaním; táto okolnosť pritom nevyvolávala následky predpokladané v ustanovení § 11 ods. 1 citovaného zákona.

32. A napokon, pokiaľ išlo o dojednanie o zmluvnej pokute a o poplatku za upomienky, ktorý súd prvej inštancie vyhodnotil svojich charakterom za zmluvnú pokutu, nakoľko sa vzťahoval k porušeniu podmienok zmluvy zo strany žalovanej, odvolací súd uvádza, že samotná zmluva o úvere neupravovala sankcie, ani podmienky, za splnenia ktorých bola žalovaná povinná uhradiť zmluvnú pokutu, ako aj poplatky za upomienky, keď v tomto smere odkazovala na všeobecné podmienky. Je nepochybné, že všeobecné podmienky neboli stranami sporu individuálne dohodnuté, nakoľko žalovaná ako spotrebiteľ nemala možnosť ovplyvniť ich obsah. Pokiaľ žalobca tvrdil opak, vzhľadom na znenie článku 3, bod 2 smernice č. 93/13/EHS ho zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania tejto skutočnosti; žalovaný však svoje tvrdenia v tomto smere nepreukázal.

33. Odvolací súd ďalej udáva, že obchodné podmienky majú v prvom rade slúžiť k tomu, aby nebolo potrebné prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru do každej jednotlivéj zmluvy; nemali by potom slúžiť na to, aby do nich v často neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl dojednania pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že uniknú jeho pozornosti. Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nespráva sa v právnom vzťahu poctivo a takému dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu. Dojednania spotrebiteľských zmlúv zakladajúce zmluvnú pokutu preto zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej, t.j. listiny, na ktorú pripája spotrebiteľ svoj podpis (k tomu nálež Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 11.11.2013, sp. zn. I. ÚS 3512/11). V danej veci bola zmluvná pokuta v sume 312 eur, obsahom výlučne bodu 5 všeobecných podmienok, a nie obsahom zmluvy o úvere samotnej. Navyiac, vzhľadom na to, že na všeobecných podmienkach sa nenachádzal podpis žalovanej, možno konštatovať, že dohoda o zmluvnej pokute nebola druhou zmluvnou stranou podpísaná, a preto nebola uzavretá v predpísanej písomnej forme v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty ako nedôvodný zamietol. Rovnako nemožno konajúcemu súdu vytknúť i zamietnutie nároku na poplatok za upomienky v sume 52 eur, ktorý môže mať i povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty; poplatok za urgenciu alebo upomienku totiž nemožno chápať ako poplatok za službu alebo plnenie, ktoré je spotrebiteľovi poskytované (k tomu aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.05.2014, sp. zn. 9Co/325/2012). V súvislosti s týmto nárokom však treba uviesť, že vychádzajúc z obsahu žaloby, žalobca neuviedol skutkové tvrdenia, z ktorých by vyplývalo, kedy a z akého dôvodu mal zasielať žalovanej upomienky v celkovej sume 52 eur. Žalobca bol pre úspech v spore pritom povinný nároky uplatnené v konaní riadne skutkovo odôvodniť a následne i preukázať, ktoré okolnosti si nespĺnil. Možno preto súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, ktorý pre nesplnenie povinnosti žalobcu tvrdiť a preukázať nárok na poplatok za upomienky, jeho žalobu v tejto časti zamietol.

34. Vychádzajúc z vyššie uvedeného a jeho sumarizáciou, možno uzavrieť, že žalobca v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktorými by spochybnil správnosť záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietajúceho výroku a vo výroku o náhrade trov konania ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

35. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p., keď žalovanej, ktorá mala plný úspech v odvolacom konaní nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).